

— Cum doriți, răspunse el politicos. Acum domnii joacă cu negrele.

Nici partida a doua nu a oferit o imagine diferită, doar că, alăturându-ni-se și câțiva curioși, cercul nostru nu doar că a sporit, ci s-a și animat. McConnor privea țință masa de șah, ca și cum ar fi vrut să magnetizeze piesele cu voința lui de a învinge. Simțeam că ar fi jertfit bucuros și o mie de dolari pentru plăcerea de a-i striga „Mat!“ nepăsătorului său adversar. Era ciudat, dar, fără să vrem, ceva din agitația lui îndârjită ne cuprinsese și pe noi. Fiecare mutare în parte era discutată cu mai multă aprindere ca înainte și ne opream mereu unii pe alții în ultima clipă, înainte să ne înțelegem că trebuia să dăm semnalul care îl chema pe Czentovic înapoi la masă. Încetul cu încetul, am ajuns la a șaptesprezecea mutare și, spre marea noastră uimire, se crease o configurație care părea să ne fie uluitor de favorabilă, pentru că reușiserăm

să aducem pionul de pe linia *c* până la pen-
ultimul câmp *c2*. Nu mai lipsea decât să-l
mutăm înainte, la *c1*, ca să obținem o nouă
regină. Bineînțeles că nu ne simțeam prea în
largul nostru în fața unei șanse atât de evi-
dente: bănuiam cu toții că avantajul aparent
obținut de noi trebuie să fi fost o momeală
strecurată intenționat de Czentovic, care vedea
situația mult mai departe decât noi. Numai
că, în ciuda încordatelor noastre căutări și
discuții, nu am fost în stare să descoperim
capcana ascunsă. În cele din urmă, chiar înainte
de capătul răgazului de gândire admis, ne-am
hotărât să încercăm mutarea. McConnor atin-
gea deja pionul, când s-a simțit apucat pe
neășteptate de braț și cineva i-a șoptit vehe-
ment:

— Pentru numele lui Dumnezeu! Nu!

Ne-am întors cu toții fără să vrem. Un domn
pe la vreo patruzeci și cinci de ani, a cărui față
îngustă, cu trăsături pronunțate, îmi atrăsese

deja atenția pe punte din cauza palorii ei ciudate, aproape cretoase, pesemne că ni se alăturase în ultimele minute, în timp ce noi ne concentrăm toată atenția asupra problemei. Când ne-a simțit privirile, a adăugat:

— Dacă obțineți acum o regină, el o atacă imediat cu nebunul de la *c1* și dumneavoastră recuperați cu calul. Dar între timp el merge cu pionul liber la *d7*, vă amenință turnul și, chiar dacă îi dați șah cu calul, veți pierde și, după nouă sau zece mutări, sunteți terminați. Este aproape aceeași configurație pe care a construit-o Alehin împotriva lui Bogoliubov la marele campionat de la Pieštany din 1922.

McConnor își retrase mâna surprins și îl privi țintă, la fel de mirat ca noi toți, pe omul venit într-ajutor parcă din ceruri, ca un înger neștiut. Cineva care putea să prevadă un mat cu nouă mutări în avans era cu siguranță un specialist de prim rang, poate chiar un concurent al lui Czentovic, care mergea la același

campionat, iar apariția și intervenția lui neașteptată într-un moment atât de critic avea ceva aproape supranatural. Primul care și-a revenit a fost McConnor.

— Ce ne-ați sfătui? a șoptit el emoționat.

— Nu avansați acum. Mai întâi evitați! În primul rând scoateți regele de pe linia periclitată, mutându-l de la *g8* la *h7*. Atunci probabil că adversarul va lansa atacul în celălalt flanc, dar veți para cu turnul, din *c8* în *c4*. Asta îl va costa dublu: un pion și avantajul avut. Atunci veți lupta pion liber contra pion liber și, dacă vă apărați cum trebuie, veți reuși să scoateți o remiză. Mai mult de-atât nu se poate face.

Iarăși eram uluiți. Precizia, nu mai puțin decât iuteala calculelor lui, avea ceva năucitor. Era ca și cum ar fi citit mutările dintr-o carte. Oricum, nebănuita șansă de a duce la remiză partida jucată de noi împotriva unui campion mondial – și asta datorită celui

om – ne-a vrăjit. Ne-am dat cu toții deoparte, ca să poată vedea mai bine tabla de șah.

— Așadar, rege de la *g8* la *h7*? întrebă încă o dată McConnor.

— Desigur! Evitare, în primul rând.

McConnor se supuse, iar noi am dat semnalul, lovind paharul. Czentovic s-a apropiat de masa noastră cu pasul lui calm dintotdeauna și ne-a cântărit dintr-o privire riposta. Apoi a mutat pionul de la *h2* la *h4*, în flancul celălalt, al regelui, exact așa cum prevăzuse susținătorul nostru necunoscut, care șopti de-ndată agitat:

— Turnul, înaintați cu turnul din *c8* în *c4*, atunci e nevoit să-și apere mai întâi pionul. Numai că asta n-o să-l ajute! Atacați cu calul de la *c3* la *d5*, fără să vă pese de pionul lui liber, și așa se reface echilibrul. Cu toată presiunea înainte, în loc să vă apărați!

Nu înțelegeam ce vrea să spună. Tot ce zicea era pășărească pentru noi. Dar McConnor,

deja prins în vraja lui, a și făcut mutarea indicată, fără să mai stea pe gânduri. Am lovit din nou paharul, ca să-l chemăm pe Czentovic. Pentru prima oară n-a luat imediat o hotărâre, ci a privit atent tabla de șah. Apoi a făcut exact mutarea pe care ne-o prevestise străinul și s-a întors să plece. Totuși, înainte să se îndepărteze, s-a întâmplat ceva nou și neașteptat: Czentovic a ridicat privirea și s-a uitat cu interes la grupul nostru. Era limpede că dorea să afle cine i se împotriva dintr-odată cu atâta energie.

Din clipa aceea emoția noastră n-a mai cunoscut margini. Până atunci jucaserăm fără vreo speranță serioasă, însă acum gândul că am putea să frângem trufia rece a lui Czentovic ne încingea sângele în vine. Dar noul nostru prieten hotărâse deja următoarea mutare și puteam să-l rechemăm pe Czentovic – mi-au tremurat degetele când am lovit paharul cu lingurița. Și-atunci am avut prima noastră